

►► Οφείλουμε να εγκαταλείψουμε τη λογική του μικρονατζμεντ και της ατελέσφορης διαχείρισης (αέανων) κρίσεων και να χαράξουμε ένα πολιτικό σχέδιο που να εμφορείται από νέες ιδέες για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία. Και είναι λάθος να πιστεύει κάποιος πως τα γενόσημα δεν ενσωματώνουν καινοτομία. Την ίδια ώρα, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το made in Greece και η εγχώρια αγορά γενόσημων δεν συμπίπτουν απαραίτητα. Οι προσπάθειες της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας αφορούν στην ανάπτυξη των εγχώριως παραγόμενων φαρμάκων. Δεν ζητάμε από τον Ελληνα ασφαλισμένο να ημιμοδοτήσει με κλήσιτά μάπα το made in Greece, αλλά να πιστώσει στην ανώτερη ποιότητα του εγχώριως παραγόμενου φαρμάκου, στην υψηλή τεχνολογία των ανθρώπων που εργάζονται στην παραγωγή των ελληνικών φαρμάκων και στην αναπληρωτική στάση των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών όσον αφορά το αίτημα της ποιότητας, της ασφάλειας και της θεραπευτικής αποτελεσματικότητας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΕΜΟΣ, πρόεδρος της Πανελληνίας Ενωσης Φαρμακοβιομηχανίας και επικεφαλής της DEMO

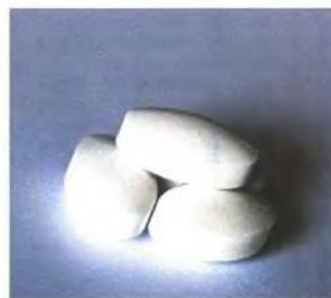
Υψηλή η ποιότητα των εγχώριως παραγόμενων φαρμάκων

Τις παραπάνω διατυπώσεις καταθέτει ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ενωσης Φαρμακοβιομηχανίας και επικεφαλής της DEMO κ. Δημήτρης Δέμος, μιλώντας στην ειδική έκδοση του «Κέρδους». Σε μία συζήτηση εφ' όλης της ύλης για τη φαρμακοβιομηχανία και το στάδιο της επίπονης μεταμόρφωσης που βιώνει, ο κ. Δέμος τοποθετείται σθεναρά, στέλλοντας το μήνυμα ότι η κρίση θα ξεπεραστεί μόνο μέσα από ενίσχυση της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της πίστης στο υψηλής τεχνολογίας και ποιότητας ελληνικό φάρμακο, κυρίως όμως, μέσα από αληθινή πολιτική βούληση. Διότι οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες, αυτό που αντιμετωπίζουν διαχρονικά, είναι η έλλειψη μιας σταθερής εθνικής πολιτικής για το φάρμακο. Υστερα από τέσσερα χρόνια βίαιης περιοριστικής πολιτικής όμως, σημειώνει ο συντονιστής μας, βρισκόμαστε στο αντίθετο άκρο, καθώς η ακολουθούμενη πολιτική για το φάρμακο δημιουργεί ασυνέχειες στον ομαλό εφοδιασμό της αγοράς, οικονομική επιβάρυνση των ασθενών και οδηγεί στη διάλυση του εγχώριου παραγωγικού ιστού. Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης έχει ως εξής:

► Πώς βλέπετε την επόμενη ημέρα της φαρμακοβιομηχανίας στη χώρα μας, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις, όπως τόσες φορές έχετε πει, έχουν συνεισφέρει σημαντικά ποσά στη μείωση της σπατάλης και στον εξορθολογισμό των δαπανών; Είναι αλήθεια ότι η φαρμακευτική δαπάνη αυξήθηκε υπερβολικά μέχρι το 2009 και κατά συνέπεια το αίτημα του εξορθολογισμού είναι απόλυτα λογικό. Ομως, σήμερα, ύστερα από τέσσερα χρόνια βίαιης περιοριστικής πολιτικής, βρισκόμαστε στο αντίθετο άκρο. Η ακολουθούμενη πολιτική για το φάρμακο δημιουργεί ασυνέχειες στον ομαλό εφοδιασμό της αγοράς, οικονομική επιβάρυνση των ασθενών και οδηγεί στη διάλυση του εγχώριου παραγωγικού ιστού. Είναι ξεκάθαρο ότι το φάρμα-

κο δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά υπό το πρίσμα της επίτευξης των μνημονιακών στόχων για τη φαρμακευτική δαπάνη. Όσο για την επόμενη ημέρα, αυτή διαμορφώνεται από τις αποφάσεις του

σήμερα. Θα πρέπει επιτέλους να αποφασίσουμε εάν επιθυμούμε την ύπαρξη ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας με ό,τι θετικό συνεπάγεται αυτό για την εθνική οικονομία, την απασχόληση, τις εξαγωγές, τις επενδύσεις ή τον πλήρη αφελληνισμό της φαρμακευτικής αγοράς προς χάριν κάποιων πρόσκαιρων και αβέβαιων εξοικονομήσεων.

► Γενικότερα πώς διαγράφεται η υγεία των πολιτών στη μεταμνημονιακή εποχή και ποιος είναι ο δικός σας κόκκινος γραμμές απέναντι στην κυβέρνηση και στους εταίρους του ΔΝΤ;

Η εμμονή στην επίτευξη κάποιων ποσοτικών στόχων που - αξίζει να τονιστεί - έχουν τεθεί αυθαίρετα, χωρίς τη συνεκτίμηση των πραγματικών αναγκών των ασθενών, αποτελεί επιλογή που εγκυμονεί σοβαρά προβλήματα. Σε ό,τι αφορά στο δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, δεν είναι πρόθεσή μας να αναδείξουμε κόκκινες γραμμές, αλλά να καταδείξουμε την απολύτως τεκμηριωμένη αναπτυξιακή δυναμική της εγ-

χώριας φαρμακοβιομηχανίας σε συνδυασμό με την επείγουσα ανάγκη, στο πλαίσιο της παρούσας συγκυρίας, να τεθεί το θέμα της ανάπτυξης ως απόλυτης προτεραιότητας.

► Εάν το ζητούμενο τα προηγούμενα δύο χρόνια ήταν η επιβίωση της χώρας και των επιχειρήσεων, η στόχευση για το 2013 είναι αναμφισβήτητη η ανάπτυξη με κάθε τρόπο. Μία ανάπτυξη όμως που αφενός αργά να έρθει και αφετέρου έχει τις δικές της δυσκολίες, οι οποίες διέπονται από το μνημονιακό «χρώμα». Πώς βλέπετε εσείς τον τρόπο με τον οποίο μπορεί η Ελλάδα και η βιομηχανία ειδικότερα να κατακτήσει το μοντέλο της ανάπτυξης, τι προτάσσετε και τι θα συστήνατε στην κυβέρνηση;

Τόσο η αναπτυξιακή δυναμική όσο και η συνεισφορά της εγχώριας φαρμακοβιομηχανίας στην ελληνική οικονομία είναι πλήρως τεκμηριωμένες. Επιπλέον υπάρχουν σαφείς προτάσεις όσον αφορά τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν. Επομένως το ζήτημα για την κυβέρνηση

Είναι λάθος να πιστεύει κάποιος πως τα γενόσημα δεν ενσωματώνουν καινοτομία. Αντιθέτως, ο συγκεκριμένος τομέας προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες για έρευνα και ανάπτυξη καινοτομίας και θα πρέπει να πούμε ότι η εγχώρια φαρμακοβιομηχανία σημειώνει σημαντική πρόοδο στο συγκεκριμένο πεδίο

είναι πρακτικό, οφείλουμε να εγκαταλείψουμε τη λογική του μικρομάντζμεντ και της ατελέσφορης διαχείρισης (αένων) κρίσεων και να χαράξουμε ένα πολιτικό σκέδιο που να εμφορείται από νέες ιδέες για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία. Με άλλα λόγια, ο «οδικός χάρτης» υπάρχει, αυτό όμως που λείπει είναι η πολιτική βούληση που θα αναδείξει τους τομείς εκείνους, οι οποίοι είναι απολύτως κρίσιμο να αναπτυχθούν.

► **Πώς μπορεί να αναδειχθεί το «made in Greece» και να τονωθεί ακόμη περισσότερο η αγορά των γενεσώνων στη χώρα μας;**

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το made in Greece και η εγχώρια αγορά γενεσώνων δεν συμπίπτουν απαραίτητα. Οι προσπάθειες της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας αφορούν στην ανάπτυξη των εγχωρίως παραγόμενων φαρμάκων. Είναι απολύτως απαραίτητο να γίνει κατανοητό πως το διακύβευμα είναι η ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής, η προαγωγή της έρευνας με στόχο την καινοτομία και την εξωστρέφεια. Με άλλα λόγια, δεν ζητάμε από τον Έλληνα ασφαλισμένο να πριμοδοτήσει με κλειστά μάτια το made in Greece, αλλά να πιστέψει στην ανώτερη ποιότητα του εγχωρίως παραγόμενου φαρμάκου, στην υψηλή τεχνογνωσία των ανθρώπων που εργάζονται στην παραγωγή των ελληνικών φαρμάκων και στην ανυποχώρητη στάση των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών όσον αφορά το αίτημα της ποιότητας, της ασφάλειας και της θεραπευτικής αποτελεσματικότητας.

► **Μπορούμε να μιλάμε και να έχουμε τελικά καινοτομία έρευνα και ανάπτυξη σε μία τόσο πεισμένη εποχή, όπως αυτή που βιώνουμε; Πώς ορίζετε πιο συγκεκριμένα τον όρο καινοτομία και τι σημαίνει αυτό πρακτικά για τον ασθενή;**

Επιτρέψτε μου να αντιστρέψω τη φράση: Δεν θα έπρεπε να μιλάμε για τίποτε άλλο πέραν της καινοτομίας και της ανάπτυξης. Η σημερινή κατάσταση επιτάσσει την απελευθέρωση των δημιουργικών και αναπτυξιακών δυνάμεων της χώρας. Η έννοια της καινοτομίας και ειδικότερα της φαρμακευτικής, θα μπορούσε να περιγραφεί ως οτιδήποτε βελτιώνει την εμπειρία του ασθενή και τη σχέση του με τη θεραπεία και κατά συνέπεια μεγιστοποιεί το όφελος του ασθενή.

Ας μου επιτραπεί και μία διευκρίνιση: Είναι λάθος να πιστεύει κάποιος πως τα γενόσημα δεν ενσωματώνουν καινοτομία. Αντιθέτως, ο συγκεκριμένος τομέας προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες για έρευνα και ανάπτυξη καινοτομίας και θα πρέπει να πούμε ότι η εγχώρια φαρμακοβιομηχανία σημειώνει σημαντική πρόοδο στο συγκεκριμένο πεδίο.

► **Πώς βλέπετε την προοπτική να γίνει η Ελλάδα κέντρο αναφοράς για κλινικές έρευνες, όχι μόνο για τη χώρα μας αλλά και για την ευρύτερη περιοχή;**

Μία τέτοια προοπτική είναι πράγματι εφικτή υπό την προϋπόθεση της εξασφάλισης ενός ευέλικτου και σταθε-

ρού κανονιστικού πλαισίου. Η τρέχουσα συζήτηση αναδεικνύει το ενδιαφέρον της πολιτείας και ωθεί σε κινητικότητα. Μένει να δούμε την πρακτική εφαρμογή. Θα πρόσθετα ότι σε μία τέτοια περίπτωση, το αποτέλεσμα δεν αποτιμάται μόνο με οικονομικούς όρους, αφού οι θετικές εξωτερικότητες, το απόθεμα γνώσεων και οι δεξιότητες που θα αναπτυχθούν στη χώρα μας, λόγω της έρευνας που θα διεξαχθεί, είναι ανυπολόγιστης αξίας.

► **Πόσο έχει αλλάξει ο επιχειρηματικός χάρτης στη χώρα μας και ποια είναι**

η μεγαλύτερη πρόκληση ή δυσκολία που κληθήκατε να αντιμετωπίσετε από τη στιγμή εμφάνισης της ύφεσης;

Είναι σίγουρο ότι η φαρμακευτική αγορά βρίσκεται σε ένα στάδιο επίπονης μεταμόρφωσης. Σε αυτό συμβάλλουν όχι μόνο οι ειδικές συνθήκες που ισχύουν στη χώρα ελέω οικονομικής κρίσης και δημοσιονομικής προσαρμογής αλλά και οι ευρύτερες αλλαγές στη φυσιογνωμία της φαρμακευτικής αγοράς σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι δημογραφικές πιέσεις, η γενική τάση συγκράτησης των δαπανών υγείας σε όλο τον κόσμο, η λήξη

μιας σειράς πατεντών, οι χώρες φθηνού κόστους, οι βιολογικές/εξατομικευμένες θεραπείες, συνθέτουν ένα νέο παγκόσμιο περιβάλλον, το οποίο επηρεάζει άμεσα και τα δικά μας πράγματα. Οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες αντιμετωπίζουν διαχρονικά την έλλειψη μιας σταθερής εθνικής πολιτικής για το φάρμακο. Από εκεί και πέρα, οι ζημιές από το κούρεμα των ομολόγων σε συνδυασμό με την κάθετη μείωση των τιμών των φαρμάκων και τη γενικότερη έλλειψη ρευστότητας συναποτελούν ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα - αν και όχι το μοναδικό - για όλο τον κλάδο.